

ԶԱՅԼՏ ՀԱՐՈՒՏԻ ՈՒՂԵԽՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Եմ «Հառաջանի կամուրջ»ին՝ Վենես։

— Մէկ գողսն իր քանս է եւ միւսն ապարանք —
Բարձրացած ծովու ալ' բներէն վէս-վէս՝
Ցու պով կախարդին՝ որպէս մի պատրանք,
Փըռած ըուշն ամպոս քեւեն հազար ամք՝
Կը ժայի փառենվն նեռու դարերուն,
Կը նայէին երբ շատ ազգեր նպատակ
Թեով առիւծի մարմար սիւներուն,
Վենեսիկն երբ կ'իշխէր նարիւր կողիներուն։

Կ'թուի նօր Սիափիլ մը ծովէն ելած՝
Աւարակներու իր եռարագով։

Վանմ շարժումով մը նեռուն քառած,
Ջրերու ոյժին իշխողի փառենվ —
Ազգաց աւարէն, անդուլ հսաւելով,
Կ'առնէին դուսրերն իր՝ օժիտ անգին,
Կ'տեղային գոհարք փողփաղուն ըողով...
Ծիրանի հազար կ'ըլլար կոչունին,
Կ'անէր կանչուող իշխողներու փառքը ոյժին։

Լուս կ'թիավարէ կոնտոլավարն վէս,
Ի Վենես Թասոսն չունի արձագանգ.
Զի հնչէր յանախ նուազը այլեւս,
Կը փրկին մինչեւ ափունքն՝ ապարանք ...
Գեղն է դեռ ներկայ՝ քայց անցեր է՝ փառքն,
Տերութիւնն կ'իշնայ՝ քայց կ'ապրի բնութիւնն՝
Կայ դեռ Վենիսի երբեմնի նմայքն՝
Ամենահան վայրը խննդյներուն,
Իտալիոյ դիմակ, երկրի զուարենոթիւն։

Մեզ համար ունի այլ հրմայք սակայն՝
Պատմական անուն, ուրուականների,
Վրհատած անձանց, հրզօր շարքն երկայն՝
Լուսած, անկէնդաև հանդէն Տների։
Մերն է յաղթանակն անեղծանելի։
Ռիալգոյին հետ, Պետիկ, Մաւր, Շարլոք
Ձեն չնշուիր իսպառ, չեն մոռանալի՝

Կամար - պահ վկամի պէս ... սակայն վերջն էր լոկ՝
Լուսած եզերքին են բնակիչք նորոգ:

Մտածին անձեր կաւէ չեն զանգուած.
Խսկութեամբ անմահ, անօնք կը բերեն
Աւել' պայծառ ուղղ, աւելի սիրուած
Գոյցացութիւն, այն ինչ ու կ'արզիկ
Բախոր բութ կեանքին ... կու տան մեզ' նորէն,
Մահ'ցու կապանքին մէջ մեր վիճակին,
Նախ ախոր ... եսին ատածին փոխարէն.
Զեկով սիրտն որում՝ մեռած ծաղկունքին
Նորոգ անովիր կը լցուի ամայքն կրկին:

Ապաւէնն այս է մեր պարմանութեան
Ու մեր ծերութեան — մնալ անջոյս լիուած
Նախ, վերջն ալ գտնել Պարապութիւն միայն ...
Հոգն այս կը լցնէն էց աչիս դիմաց.—
Էութեամբ սոյզ այլ բաներ ալ կան բայց,
Երկրէն առաւել՝ գեղով լուսափայլ
Չեռով ու զոյնով. երկնէն գերազանց.
Քան անօրինակ աստղահոյն աննառ՝
Որ մատուցած է տիեզերքին այս՝ Մուսային Հաննարն:

Տեսածս երա՞զ քէ նիւզ — անցնին բող յինէն, —
Կու զան ուղիս նիւզ, կ'անցնին երազի պէս.
Ինչ ալ էին բայց — այժմ ալ դեռ նոյն են —
Թ'ուզեմ կրնամ զանօնք փոխել, բայց մտէս
Կը յօրդին բազում ձեւերով՝ զորս ես
Փնտուած կը բըւիմ եւ մեր զած եմ.
Անցնին ասոնք ալ բող — զի միտքն ո՞ղիս
Ապառողջ ցնորմներ զանօնք կ'նկատելի,
Ուրիշ ձայներ, տեսարաններ մեր ուրեց պատեմ:

Թրգմ. Մ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԼՈՐՏ ՊԱՑԲԸՆ